

FEM-talk Casussen

> Karin (Alleenstaande moeder)

'Ik kan nu weer wat opbouwen'

Karin is vijf jaar geleden gescheiden van René. Samen hebben ze twee kinderen: Sam (15) en Tessa (13). De kinderen wonen door de week bij haar en in het weekend bij haar ex.

Karin is verhuisd naar een huurwoning in Houten en ontvangt huursubsidie. Ze wilden het huis destijds verkopen, maar door de crisis vijf jaar geleden, stond het huis onderwater en moest René erin blijven wonen. Als ZZP-er in de ICT was het voor hem ook financieel lastig. Alimentatie voor Karin en de kinderen zat er dus niet in. Inmiddels heeft René weer een baan, maar nog steeds op basis van een tijdelijk contract.

Karin kreeg na de scheiding een bijstandsuitkering en ontvangt huursubsidie. Sinds twee jaar werkt ze weer, als administratief medewerkster bij een schoolkoepel voor 24 uur per week. Ze zou dit wel willen uitbreiden naar 32 uur, ook omdat de kinderen nu wat zelfstandiger zijn. Maar ze is ook bang dat ze dan haar toeslagen verliest en er financieel op achteruit gaat.

In de afgelopen twee jaar vond ze het ook wel prettig om drie dagen te werken. Ze heeft hiermee wat tijd heeft gehad om haar scheiding te verwerken. Nu wil ze ook haar sociale leven weer een beetje opbouwen. Ze is op een theaterkoor gegaan en ontmoet daar weer nieuwe mensen. Dat heeft ze echt gemist in de afgelopen jaren.

Geen partner, weinig sociale contacten en te weinig intimiteit. Ruim een derde van de Nederlanders voelt zich weleens eenzaam. Dat gevoel komt het vaakst voor onder mensen die wel kinderen hebben, maar geen partner (meer).

Het CBS doet jaarlijks de enquête 'Sociale samenhang en welzijn'. Ruim 3500 mensen van 15 jaar en ouder gaven daarvoor aan in hoeverre ze het eens waren met stellingen over eenzaamheid, zoals 'ik mis mensen om me heen' en 'er zijn voldoende mensen met wie ik me nauw verbonden voel'.

Van hen ervaart 19 procent sterke gevoelens van eenzaamheid, blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Ruim twee op de drie alleenstaande ouders zegt 'enigszins eenzaam' te zijn. Dat is anderhalf keer zo hoog als onder stelletjes met of zonder kinderen.

Het CBS onderscheidt twee vormen van eenzaamheid: op sociaal vlak en op emotioneel vlak. De laatste variant lijkt vooral samen te hangen met het ontbreken van een partner. Alleenstaanden – met of zonder thuiswonende kinderen – ervaren het vaakst emotionele eenzaamheid.

> <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/korte-onderzoeksbeschrijvingen/sociale-samenhang-en-welzijn>

> Sandra (Mantelzorger)

'Ik wil mijn werk een tijdje op 'hold' zetten'

Sandra woont samen met haar man en twee zoons van 6 en 8 jaar in Rijswijk. Ze werkt drie dagen per week op de administratie van een groot verzekeringsbedrijf. Daarnaast heeft ze de zorg voor haar moeder die in een verzorgingstehuis in Den Haag woont.

Ze gaat zo'n drie keer per week naar haar moeder in het verzorgingstehuis. Sinds een jaar is ze aan het dementeren. Het is voor Sandra moeilijk om te zien hoe haar moeder meer en meer achteruit gaat. Laatst is haar moeder gevallen en heeft ze haar heup gebroken. Sindsdien heeft ze een rollator. Ze leunt sterk op Sandra, die komt zo vaak als ze kan. Maar het wordt haar allemaal wat te veel. En ze is vrijwel altijd moe.

Eigenlijk zou ze eens een periode rust willen nemen en haar werk op 'hold' willen zetten. Maar is dat een goede keus? Het is voor haar een lastig dilemma. Haar werk geeft haar afleiding, even in een andere wereld zijn. En ze moet ook werken om de maandelijkse lasten te kunnen betalen, ze hebben het geld hard nodig. Tegelijk is ze nu aan het eind van haar latijn. Wat kan/moet ze doen?

> Behoeften werkende mantelzorgers

Bij deze groep mantelzorgers is vooral behoefte aan ondersteuning en erkenning vanuit de werk-omgeving. Een passend personeelsbeleid zorgt ervoor dat men de zorg en het werk volhoudt. Er zijn drie mogelijke vormen van mantelzorgvriendelijk werken:

1. De combinatie van werk en mantelzorg is bekend en bespreekbaar.

Wanneer mantelzorg niet in het beleid is opgenomen bespreekt minder dan de helft van de mantelzorgers de zorg niet met de leidinggevende, wanneer er wel aandacht voor is bespreekt 68% van de mantelzorgers het wel.

2. Verlofregelingen zijn bekend en worden actief toegepast.

Drie op de tien werkende mantelzorgers nam in 2014 een (of meerdere) dag(en) vrij (eigenlijk vakantieverlof) om mantelzorg te verlenen. Het gaat vooral om intensieve helpers en helpers van partners of kinderen. Het zorgverlof is per 1 juli 2015 wettelijk uitgebreid: het mag nu ook ingezet worden voor een zieke vriend of buur en niet alleen voor familieleden. Daarnaast is het niet langer een vereiste dat de ziekte levensbedreigend is. Verlofregelingen worden echter nog steeds weinig gebruikt: 5% maakte gebruik van onbetaald verlof en 7% van betaald verlof).

3. Leidinggevenden en medewerkers zoeken samen naar maatwerkoplossingen.

De aard en intensiteit van zorg blijkt belangrijker dan werkfactoren. Kan de mantelzorger het werk en de zorg combineren? Flexibiliteit kan mantelzorgers helpen, zoals flexibele werktijden, thuis kunnen werken, maar ook weg kunnen als er een calamiteit is.

> Ikram

'Ik moet er zijn voor de jongste, die heeft me nodig'

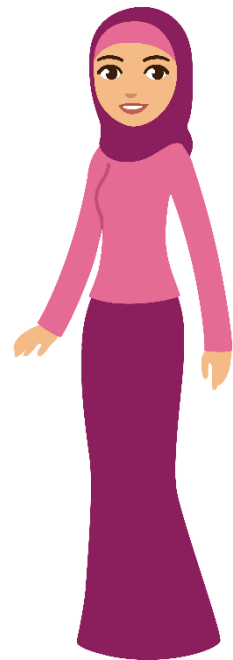
Ikram is 18 jaar geleden vanuit Marokko naar Nederland gekomen om te trouwen met Mohammed. Ze wonen in Liendert, in Amersfoort. Samen hebben ze drie kinderen van 17, 15 en 8 jaar oud.

In het begin voelde ze zich erg eenzaam in Nederland. Ze vond het moeilijk om zich – ver van haar familie – hier thuis te gaan voelen. Ze ging drie ochtenden per week naar de taalcursus en ontmoette daar wel wat mensen – ook een vrouw uit Marokko – met wie ze een praatje maakte. Daarnaast had ze het druk met haar huishouden en de twee jonge kinderen.

Sinds een jaar of tien maakt ze wekelijks schoon op drie adressen in Amersfoort. Daarmee verdient ze wat bij en dat is heel welkom. Haar man Mohammed werkt als productiemedewerker bij een tapijtfabriek en draait wisselende diensten.

De jongste, Radouad van acht, is haar zorgenkind. Hij heeft al vanaf de geboorte een nierafwijking en is vaak ziek. Ook moet ze regelmatig met hem voor controle naar het ziekenhuis. Als hij ziek is, of naar het ziekenhuis moet, dan moet ze haar werk bij de schoonmaakadressen afzeggen. Dat betekent dan ook geen inkomsten. Ook in de vakanties staan deze inkomsten stil. Gelukkig leggen de families waar ze schoonmaakt vaak wat extra's neer voor als ze in de zomer zes weken naar familie in Marokko gaat. En zelf neemt ze voor hen altijd wat cadeautjes mee, ook na het Suikerfeest.

Maar een vaste baan zit er voor haar niet in, denkt ze. Zo lang Radouad nog van haar afhankelijk is, kan dit helemaal niet, vindt ze. En bovendien, ze heeft nauwelijks werkervaring, dus wat voor werk moet dat dan zijn? Misschien bij een schoonmaakbedrijf, maar dat weet ze nog niet hoor. Voorlopig eerst maar eens zien hoe het met Radouad gaat.

> Nugger (Niet-uitkeringsgerechtigden)

Dit zijn mensen die geen inkomsten uit betaalde arbeid en geen uitkering hebben. We weten niet om hoeveel mensen het gaat. Echt goede statistieken zijn hier niet voor. Wel weten dat het vaak gaat om:

- o Huisvrouwen (en soms huismannen)
- o Mensen die gedurende enkele jaren de verzorging van hun kinderen zelf doen, om ideologische en /of financiële redenen
- o Jongvolwassenen die nog bij hun ouder(s) wonen
- o Renteniërs
- o Zelfstandigen met geen of weinig opdrachten die eerst hun eigen huis en hun eigen auto op moeten eten
- o Daklozen
- o WW-ers waarvan de uitkering afloopt, zonder dat ze recht op bijstand hebben
- o Illegale asielzoekers